

Statenfractie BBB
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Schriftelijke vragen van BBB-Brabant over 'overstromingen'

Geachte heer Van Dommelen,

Bij brief van 6 december 2023, ingekomen op 11 december 2023, heeft u namens de BBB fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

*Inleiding uit brief statenfractie: **Beek De Gender***

De Gender is een beek die ontspringt in Steensel en eindigt in het afwateringskanaal in Eindhoven. De Gender staat bekend als 1 van de vuilste beken in Noord-Brabant. Er wordt veel water geloosd door onder andere ASML, Maxima Medisch Centrum en omliggende industriële bedrijven. Door de overvloedige regenval stroomt De Gender over. Dit sterk vervuild water loopt over de landbouwgronden en de natuur.

1. *Is de provincie op de hoogte van het feit dat De Gender 1 van de vuilste beken is in Noord-Brabant? Zo nee, om welke reden niet??*

Antwoord: Nee, we kunnen niet bevestigen dat de Gender één van de vuilste beken is. De Gender voldoet als waterlichaam binnen de Kaderrichtlijn Water (KRW) niet aan diverse KRW-normen, onder andere die voor kobalt en zink. Echter, momenteel voldoet geen enkel KRW-oppervlaktewater in Noord-Brabant aan alle KRW-normen. Voor stikstof zijn er bijvoorbeeld Brabantse beken die hogere concentraties hebben dan de Gender. De waterkwaliteit van de beek wordt gemonitord en beoordeeld door Waterschap de Dommel. De resultaten zijn openbaar en kunnen worden ingezien op de site [Brabant in Zicht](#).

Datum

16 januari 2023

Ons kenmerk

C2327031/5388996

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

A.C.D. (Doesjka) Ertsen

Telefoon

(06) 55 68 65 98

Email

dertsen@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Datum

16 januari 2024

Ons kenmerk

C2327031/5388996

2. *Is de provincie op de hoogte welke bedrijven er lozen op De Gender? Zo ja, wilt u ons dan op de hoogte stellen om welke bedrijven het gaat? Zo nee, om welke reden niet??*

Antwoord: Nee, de provincie is niet het bevoegd gezag voor directe lozingen op oppervlaktewater. Dat is waterschap de Dommel.

3. *Is de provincie op de hoogte in welke mate deze bedrijven lozen op De Gender?*

Antwoord: Zie het antwoord bij vraag 2.

4. *Wat gaat de provincie doen om deze lozingen te stoppen dan wel te beperken?*

Antwoord: Bedrijven kunnen alleen lozen met een vergunning. In de vergunningen zijn limieten opgenomen voor schadelijke stoffen en wordt het bedrijf meestal verplicht om de eigen uitstoot te monitoren. De vergunningen worden periodiek gezien of bijstelling nodig is. Deze bevoegdheid ligt bij het waterschap en niet bij de provincie.

5. *Wat gaat de provincie doen om te zorgen dat er geen vervuild water meer over de landbouwgronden en de natuur in komt?*

Antwoord: In het algemeen geldt dat overheden samenwerken met verschillende belanghebbenden, waaronder bedrijven en de landbouwsector aan maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dat gaat om een breed spectrum aan maatregelen zoals regelgeving, verbeteren van de rioolwaterzuiveringen, subsidiering van groenere bedrijfsvoering, aanpak van overstorten en overleg met buurlanden. Bij deze specifieke casus is het waterschap bevoegd gezag, zoals al eerder aangegeven.

*Inleiding uit brief statenfractie: **Beek de Run***

De Run ontspringt net over de grens bij De Weeboschen mondt uit in De Dommel bij Veldhoven. Het is inmiddels bekend dat Nyrstar (zinkfabriek net over de grens) al jaren loost op de Run. De vervuiling zit al jaren in de diverse grondlagen, Waterschap de Dommel wil de Run gaan hermeanderen. Door de overvloedige regenval stroomt het sterk vervuilde water over diverse landbouwgronden en natuur in de omgeving van Veldhoven en met name in het gehucht Heers.

6. *Is de provincie op de hoogte van de vervuiling door Nyrstar?*

Antwoord: Ja, de provincie is op de hoogte. Overigens loost Nyrstar niet op de Run, maar op de Eindergatloop (België), die in de Dommel uitkomt.

7. *Is de provincie op de hoogte gebracht van het feit dat dit sterk vervuilde water door de overvloedige regenval over landbouwgronden en in de natuur stroomt? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Het college is op de hoogte dat er door de overvloedige regenval overstromingen met beekwater zijn. Navraag bij het waterschap leert dat door de regen het water in de beken enorm wordt verdund, waardoor de kans dat de grond en gewassen nu vervuild raken zeer klein is.

Datum

16 januari 2024

Ons kenmerk

C2327031/5388996

8. *Wat gaat het Waterschap en de provincie doen om overstromingen in de toekomst te voorkomen?*

Antwoord: Het inunderen van gronden langs de beken als gevolg van overvloedige regenval hoort bij een klimaatrobuust water- en bodemsysteem. In beekdalen geldt geen norm voor wateroverlast. In perioden dat er extreem veel neerslag valt, zoals in oktober en november dit jaar, kan niet uitgesloten worden dat er wateroverlast optreedt in de laagste delen van het watersysteem, zoals de beekdalen.

9. *Wat kan/ gaat de provincie doen om de vervuiling door Nyrstar te stoppen dan wel sterk te verminderen?*

Antwoord: De provincie trekt samen met Waterschap de Dommel en de omgevingsdiensten op in dit dossier. De inspanningen van onder andere het waterschap hebben ertoe geleid dat lozingsnormen in de vergunning van Nyrstar reeds zijn aangescherpt waardoor het Dommelwater minder wordt vervuild. Dat de vergunning nog niet scherp genoeg is om te voldoen aan de Nederlandse normen is duidelijk. Het waterschap zit ook aan tafel bij de Belgische overheid over de vergunning en het toezicht op de lozing van afvalwater. Waterschap, provincie en omgevingsdiensten zullen gezamenlijk, onderbouwd, inzetten op de aanstaande vergunningherziening (eind 2025) van Nyrstar. Daarbij zullen ook de juridische mogelijkheden onderzocht worden wanneer niet tot overeenstemming gekomen wordt.

*Inleiding uit brief statenfractie: **Beek de Beerze***

De Beerze ontspringt in Lommel net over de grens en stroomt via Oostelbeers door landgoed De Baest en dan onder het Wilhelminakanaal door richting de Dommel bij Boxtel en Esch. De Beerze heeft de laatste jaren een metamorfose ondergaan. Hermeandering, sterk ondieper maken, niet opschonen. De gevolgen zijn desastreus. Voor de 4^e keer dit jaar staan in Oostelbeers en omstreken vele honderden ha landbouwgrond onder water. Tot zelfs 4 jaar terug lopen er schadeclaims bij het Waterschap. De agrariërs worden van het kastje naar de muur gewezen en zitten al jaren met de handen in het haar. De huizen die in dit gebied staan kampen sinds enkele jaren met ondergelopen kelders door de druk die het verhoogde waterpeil geeft.

10. *Is de provincie op de hoogte van de problemen in het stroomgebied van de Beerze in de omgeving van Oostelbeers/Vessem? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Ja, de wateroverlast is besproken in de Uitvoeringscommissie Levende Beerze, waar de provincie aan deelneemt.

Datum

16 januari 2024

Ons kenmerk

C2327031/5388996

11. *Is de provincie op de hoogte van de problematiek van de ondergelopen kelders in de omgeving van Oostelbeers/Vessem?*

Antwoord: Zie het antwoord bij vraag 10.

12. *Is de provincie op de hoogte van de schadeclaims die er al sinds 4 jaar lopen, en hoe gaat u deze oplossen?*

Antwoord: Nee, het afhandelen van schadeclaims is een bevoegdheid van het waterschap. Zoals aangegeven bij vraag 8 geldt er geen norm voor wateroverlast in de beekdalen. Schadevergoeding is hier in principe niet aan de orde. In een projectplan waarin de maatregelen voor het gebied worden vastgelegd, wordt opgenomen of er (vooraf) compenserende maatregelen worden getroffen. Indien iemand toch meent onevenredig getroffen te worden en recht te hebben op schadevergoeding kan hij daartoe een verzoek indienen bij waterschap de Dommel op grond van artikel 7.14 Waterwet

13. *Is de provincie bereid om met eenvoudige en kleine oplossingen te komen om de problemen met overstromingen te voorkomen? Aan welke oplossingen denkt u dan?*

Antwoord: Nee, inundatie van beekdalen in tijden van overvloedige neerslag hoort bij een klimaatrobuust watersysteem. Zoals al aangegeven geldt er in de beekdalen geen norm voor wateroverlast. Zie verder het antwoord bij vraag 12.

14. *Kan de provincie in contact treden met de bewoners van dit gebied om over hun problemen te praten? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Nee, dit is een verantwoordelijkheid van het waterschap als waterbeheerder.

*Inleiding uit brief statenfractie: **Beek De Reusel***

De Reusel ontspringt tegen de grens van België in Reusel en loopt door tot in de Dommel. De Reusel is nu ruim een jaar gehermeandeerd. Sinds die tijd is de Reusel al 3 keer flink overstroomt. Met als gevolg afgesloten wegen en meer dan 100 ha landbouwgrond overstroomt en niet meer bruikbaar voor de productie van bijvoorbeeld gras. De Reusel stroomt ook door het landgoed van Zeeman. In dit landgoed staan vele 10-tallen ha al een flink aantal weken onder water. Eeuwenoude eiken bomen gaan kapot. De aankomende schadeclaims zijn enorm. Waterschap de Dommel heeft inmiddels toegegeven dat er foutieve berekeningen zijn gemaakt mbt de hoeveelheid af te voeren water.

15. *Is de provincie op de hoogte van het krantenartikel in het Eindhovens Dagblad van vrijdag 1 december jl.? Zo nee, zie toegevoegde link! Wat vindt u van dit verontrustende artikel?*
<https://www.ed.nl/reusel-de-mierden/beken-met-nieuwe-bochten-in-de-kempen-kunnen-water-niet-meer-aan-wegen-en-akkers-lopen-over~a91e55bd/>

Datum

16 januari 2024

Ons kenmerk

C2327031/5388996

Antwoord: Ja. Waterschap De Dommel heeft inmiddels op haar website een reactie geplaatst. Wij onderschrijven deze reactie.

<https://www.dommel.nl/enorm-nat-jaar>

16. *Is de provincie op de hoogte dat er voor de 3^e keer dit jaar een doorgaande weg is afgesloten omdat het overtollige water over de weg stroomde in plaats van onder weg? Wat gaat u hier aan doen?*

Antwoord: Nee, het is aan het waterschap als waterbeheerder om te bezien of maatregelen nodig zijn.

17. *Is de provincie op de hoogte van de fout die het waterschap De Dommel gemaakt heeft?*

Antwoord: Nee, naar onze informatie is er geen sprake van een fout door het waterschap. Zie antwoord bij vraag 15.

18. *Is de provincie bereid om in gesprek te gaan met de omgeving hoe de opgelopen schade vergoed gaat worden? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Nee, dit is een verantwoordelijkheid van het waterschap als waterbeheerder, zie ook het antwoord bij vraag 12.

19. *Is de provincie in gesprek met Waterschap De Dommel over hoe men de problematiek bij overstromingen gaat oplossen? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Nee, niet over deze specifieke situatie. We zijn wel voortdurend in overleg met het waterschap hoe we gezamenlijk kunnen komen tot een robuust watersysteem.

Inleiding uit brief Statenfractie: Inmiddels is wel duidelijk geworden dat hermeenderen kan leiden tot overstromingen met alle gevolgen van dien. De beschadigingen aan natuur en landbouwgronden zijn enorm. Los van de onvermijdelijke schadeclaims die er komen zullen we toch in oplossingen moeten gaan denken.

20. *Gaat de provincie met de diverse waterschappen in overleg om te komen tot oplossingen? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Zie antwoord 19

21. *Gaat de provincie in overleg met de diverse waterschappen om de schadeclaims adequaat op te lossen? Zo nee, om welke reden niet?*

Antwoord: Nee dit is de bevoegdheid van het waterschap, zie ook het antwoord bij vraag 12.

Datum

16 januari 2024

Ons kenmerk

C2327031/5388996

22. Is de desbetreffende gedeputeerde bereid om Provinciale Staten op de hoogte te houden over de vorderingen mbt de gesprekken met de Waterschappen? Zo nee, om welke reden niet?

Antwoord: Ja, de resultaten van de gesprekken met de waterschappen over hoe te komen tot een robuust watersysteem koppelen we terug op reguliere overlegmomenten met PS, onder andere de bespreking van de midterm-review van de KRW en de jaarlijkse stand van de zaken Regionaal Water en Bodemprogramma (RWP).

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

T. Renner,
programmamanager Water en Bodem

(Deze brief is, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)